



بخش دوم

دروس جلسات

نمونه جدول بودجه‌بندی: عکاسی همایش و رویدادها

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
۶	۲	انتخاب همایش‌ها و رویدادهای هفته و برنامه‌ریزی برای عکاسی و دیدن عکس‌های آرشیوی	۱	عکاسی همایش‌ها و رویدادها	جلسه ۱
۸	-	حضور در مکان‌های از قبل تعیین شده و عکاسی	۱	عکاسی همایش‌ها و رویدادها	جلسه ۲
۶	۲	نمایش عکس‌های گرفته شده و بررسی اشکالات	۱	عکاسی همایش‌ها و رویدادها	جلسه ۳
۸	-	حضور در مکان‌های از قبل تعیین شده و عکاسی	۱	عکاسی همایش‌ها و رویدادها	جلسه ۴
۸	-	نمایش عکس‌ها در کارگاه و رتوش و اصلاحات لازم	۱	عکاسی همایش‌ها و رویدادها	جلسه ۵
۶	۲	ارائه پوستر، عکس‌ها در کلاس یا کارگاه و گفت‌وگو دربارهٔ مسائل فنی هر عکس	۱	عکاسی همایش‌ها و رویدادها	جلسه ۶
۸	-	ارزشیابی از فعالیت کارگاهی	۱	عکاسی همایش‌ها و رویدادها	جلسه ۷
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—

فصل اوّل: عکاسی همایش

واحد یادگیری

عکاسی همایش و رویدادها

۱- مقدمه

هنرجویان برای عکاسی از همایش‌ها و رویدادهای اجتماعی و فرهنگی باید نکات مهمی را هم در زمینه فنون عکاسی و هم در ارتباط با شایستگی‌های غیرفنی بیاموزند تا در موقعیت‌های تعریف شده بتوانند در محیط هنرستان‌ها و مدارس و نیز در فضاهای دیگر، به عکاسی بپردازند و عکس‌های خود را ارائه کنند.


۲- مواد و تجهیزات

دوربین عکاسی فول فریم D.SLR، سه پایه، لنزهای تخصصی (واید، تله، نرمال، ماکرو)، لوازم نورپردازی، رایانه، کارت‌ریج‌های رنگ، باتری و کاغذهای چاپگر، چاپگر، فیلتر، فلاش، لنز


۳- دانش افزایی


استفاده از نورسنج: برای درک بیشتر هنرجویان از حالت‌های نورسنجی انعکاسی دوربین عکاسی می‌توان از تصاویر راهنمای موجود استفاده کرد (تصاویر شماره ۱ تا ۳).


Select the metering mode.

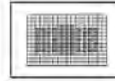
While looking at the LCD panel or in the viewfinder, turn the  dial.

: **Evaluative metering**

: **Partial metering**

: **Spot metering**


: **Center-weighted average metering**



: **Evaluative metering**

General-purpose metering mode suited even for backlit subjects. The camera adjusts the exposure automatically to suit the scene.




: **Partial metering**

Effective where there are much brighter lights around the subject due to backlight, etc. Partial metering covers approx. 6.1% of the viewfinder area at the center.

▲ ۱

▲ ۲



: **Spot metering**

Effective when metering a specific part of the subject or scene. Spot metering covers approx. 1.3% of the viewfinder area at the center. The spot metering circle will be displayed in the viewfinder.



: **Center-weighted average metering**

The metering is averaged for the entire scene with the viewfinder center weighted more heavily.

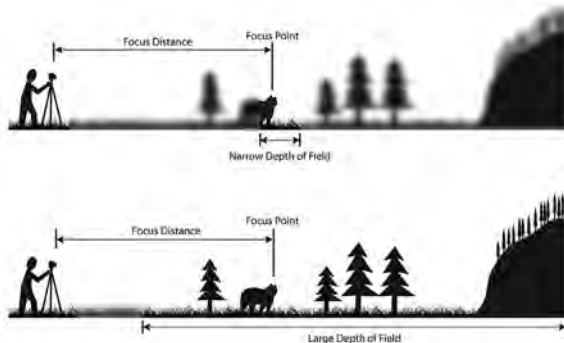
▲ ۳

توصیه می شود که هم از محیط های داخلی (داخل ساختمان) و هم خارج ساختمان برای انجام عمل تمرینی نورسنجی هنرجویان استفاده شود.

عمق میدان وضوح یا (Depth of Field) DOF

فاصله بین نزدیک ترین تا دورترین نقطه ای که در عکس کاملاً واضح به نظر می رسد عمق میدان وضوح یا عمق صحنه گفته می شود. (عکاسی ۱، پایه دهم) فاصله بین نزدیک ترین تا دورترین قسمت یک موضوع که وضوح دقیق و قابل قبولی دارد. (عکاسی پیشرفته، مایکل لنگرفورد) (تصویر شماره ۴).

▼ ۴



بخش دوم: دروس جلسات

برخی از ابزارهایی که می‌توان برای سنجش عمق میدان از آنها استفاده کرد:

۱ دکمه عمق میدان فوکوس: این دکمه یا اهرم با بستن دیافراگم تعیین شده لنز مقدار محیط واضح در یک عکس را از طریق منظره‌یاب مشخص می‌کند (تصاویر شماره ۵ و ۶).



▲ ۵



▲ ۶

۲ استفاده از حالت نمای زنده (Live view): از نمایشگر دوربین عکاسی هم می‌توان وضوح یا عدم وضوح عناصر موجود در عکس را دید (تصاویر شماره ۷ و ۸).

▼ ۷



▼ ۸



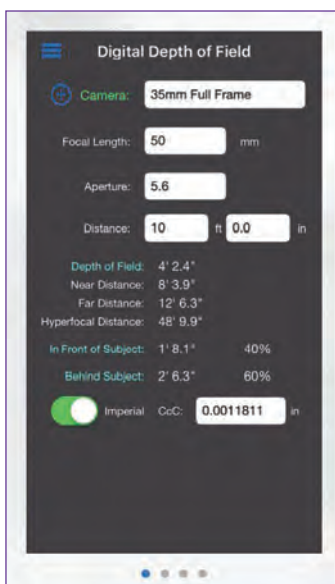
۲ محاسبه عمق میدان از طریق استفاده از اپلیکیشن‌های مخصوص: امروزه اپلیکیشن‌های زیادی در زمینه‌های مختلف عکاسی ساخته شده که عموماً در تلفن‌های همراه هوشمند قابل استفاده می‌باشد. برای محاسبه عمق میدان وضوح می‌توان از این اپلیکیشن‌ها استفاده کرد (تصاویر شماره ۹ تا ۱۱).



۹



۱۰



۱۱



۱۲

اطلاعات درج شده روی لنزها

فاصله کانونی: عدد فاصله کانونی لنزها به صورت مشخص بر روی بدنه‌ها یا دهانه لنزها نوشته می‌شود. برای لنزهای ثابت (پرایم) یک عدد فاصله کانونی ذکر می‌شود (مانند ۲۴mm یا ۵۰mm یا ۱۳۵mm) (تصاویر ۱۳ تا ۱۶).



▲ ۱۳



▲ ۱۴

و برای لنزهای زوم، فاصله کانونی متغیری از بلندترین و کوتاه‌ترین فاصله کانونی لنز ذکر می‌شود (تصاویر ۱۵ و ۱۶).

▼ ۱۵



▼ ۱۶



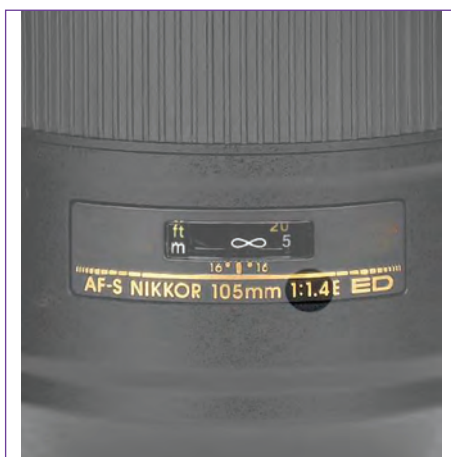
قطر دهانه لنز: قطر دهانه لنز عموماً با علامت \emptyset مشخص می‌شود که در انتخاب فیلتر درب لنز نقش اصلی را ایفا می‌کند (تصویر ۱۷).



▲ ۱۷

بازترین دیافراگم هر لنز مشخصه ورود بیشترین نور به لنز است و با عدد دیافراگم بر روی لنز ثبت می‌شود. این عدد در لنزهای زوم عموماً با دو عدد دیافراگم که برای بلندترین و کوتاه‌ترین فاصله کانونی لنز است، نوشته می‌شود و به صورت خاص در برخی از لنزهای زوم که از تکنولوژی خاصی برخوردار هستند بازترین دیافراگم در بلندترین و کوتاه‌ترین فاصله کانونی لنز زوم به یک مقدار است (تصاویر ۱۸ و ۱۹).

▼ ۱۸



▼ ۱۹



جدول اطلاعات برخی از سازنده‌های لنزها						
Image stabilisation	Low Dispersion glass	Silent wave motor	Pro lens	حسگر کراپ Crop sensor	حسگر کامل Full frame	کارخانه سازنده لنز
IS	ED	USM	L	EF_S	EF	کانن
VR	ED	SWM/AF_S	-	DX	FX	نیکون
OS	APO	HSM	EX	DC	DG	سیگما
NOT IN LENS	ED	SSM	G	DT	No extra writing	سونی
VC	LD	USD	SP	DI_II	Di	تامرون

برخی مشخصات اختصاری لنزهای شرکت نیکون

C: کنترل فضای خارج از فوکوس تصویر، مستقل از تأثیر عمق میدان برای لنزهای پرتره

D: انتقال اطلاعات فاصله موضوع تا دوربین، از لنز به بدنه

G: لنز فاقد رینگر دیافراگم است و کنترل دیافراگم از روی بدنه دوربین صورت می‌گیرد.

IF: عمل واضح‌سازی اتوماتیک بدون تغییر طول لنز

ASP: اصلاح خطای کروی - آسفریکال

CRC: حرکت مستقل گروه‌های مختلف عدسی‌ها در لنز در حین فوکوس برای

افزایش دامنه و بهبود عملکرد وضوح به خصوص در فواصل نزدیک تر

RF: فوکوس از طریق عدسی‌های انتهایی لنز که سبب سبک شدن و سریع تر و نرم تر عمل کردن لنز می‌شود.

SIC: پوشش‌های پیشرفته روی عدسی‌ها که باعث کاهش درخشش و هاله شده و در تمامی لنزهای AF استفاده می‌شود.

N: استفاده از پوشش نانوکریستال برای کاهش قابل توجه انعکاس‌های داخلی

برخی مشخصات اختصاری لنزهای شرکت زیگما

ASP: اصلاح خطای کروی

RF: سیستم فوکوس گروه انتهایی و سریع

IF: عمل فوکوس بدون تغییر طول لنز

CONV: قابل استفاده با تبدیل‌های سری APO جهت افزایش فاصله کانونی و

انتقال اطلاعات نوردهی

OS: سیستم لرزش گیر تصویر

برخی مشخصات اختصاری لنزهای تامرون

IF: فوکوس داخلی

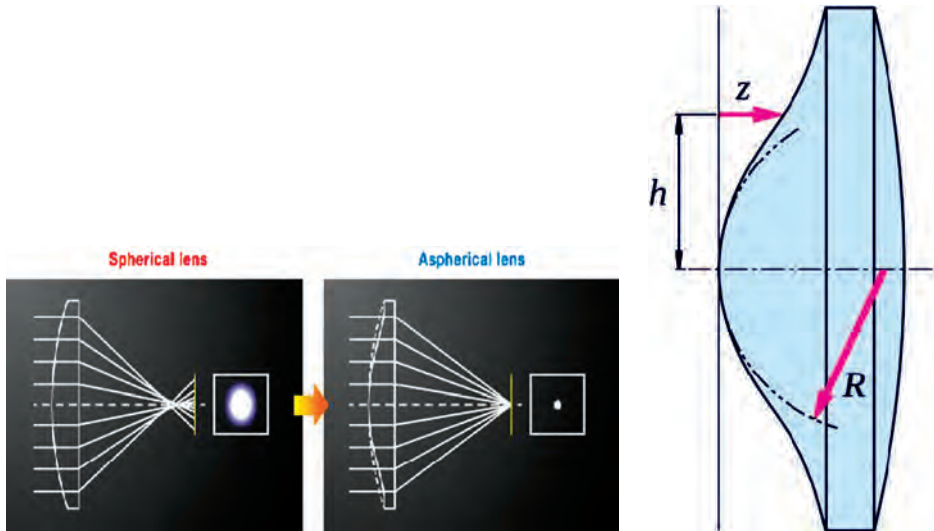
LAHLD: عناصر ترکیبی غیر کروی

XR: حفظ ارزش دیافراگم

ZL: قفل فاصله کانونی

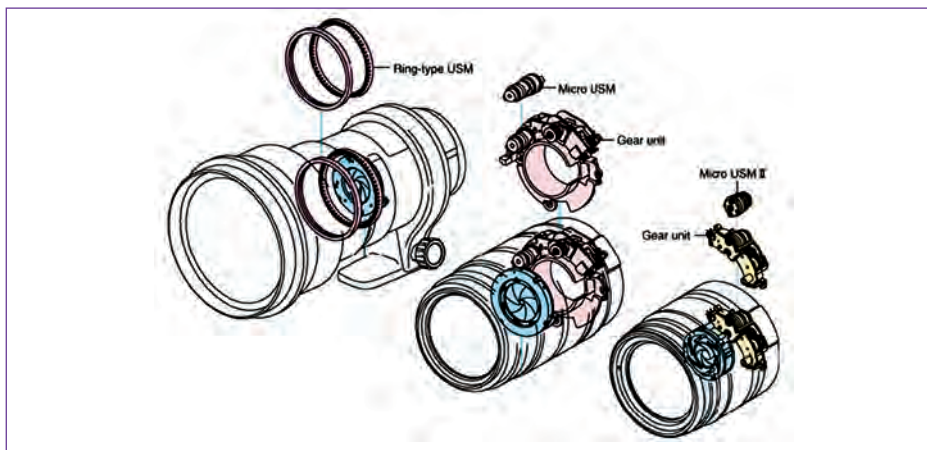
لنزهای آسپیکال

در این گونه لنزها ساختمان عدسی به گونه‌ای طراحی شده است که از عدم تمرکز پرتوهای وارد شده به لنز، خصوصاً پرتوهایی که از کنار عدسی وارد می‌شوند، جلوگیری کرده و با تمرکز کامل آنها تصویر شارپ به ما می‌دهد.



لنزهای USM

این گونه لنزها دارای سرعت بالا در فوکوس بوده و صدای بسیار کمتری نسبت به دیگر لنزها، در هنگام فوکوس تولید می کنند. واژه USM مخفف Ultra sonic motor است.



لنزهای STM

این لنزها که از طرف شرکت کانن ساخته شده است دارای سرعت بالایی در فوکوس کردن هستند. STM مخفف Stepper motor است.



فواید گریپ

استفاده از گریپ ممکن است وزن دوربین ما را سنگین تر از حد معمول کند ولی با توجه به فواید متعدد آن، معمولاً عکاس با تجربه ترجیح می‌دهد که از این وسیله استفاده مناسب را ببرد. برخی از فواید آن عبارت‌اند از:

- ۱ تبدیل یک باتری دوربین به دو باتری
- ۲ دسترسی آسان‌تر برای عکاسی در حالت عمودی به کلیدها در دوربین
- ۳ سرعت عمل بیشتر در زمان عکس برداری



لنز

در عکاسی همایش و رویدادها و با توجه به اینکه امکان تردد عکاس در ردیف‌های جلو در سالن‌ها گاهاً با محدودیت‌هایی همراه است، باید در انتخاب لنز دقت کافی انجام شود. داشتن لنز واید برای گرفتن عکس‌های عمومی‌تر و داشتن یک لنز تله‌زوم برای گرفتن عکس‌های متنوع و متفاوت از همایش‌ها جزء بدیهیات است.

تعریف «رویداد»

وقایعی مانند همایش‌ها، مسابقات، کارگاه‌های آموزشی و معرفی ایده‌ها، تکنولوژی‌ها و تکنیک‌های جدید در حوزه‌های مختلف علمی، هنری، فرهنگی، تجاری، صنعتی و از این دست را «رویداد» می‌نامند.

تعریف «همایش»

همایش یک رویداد است که شخصیت‌های حقیقی و حقوقی آن را برای بحث و تبادل نظر پیرامون یک موضوع خاص برگزار می‌کنند. در طول مدت این رویداد که معمولاً بین چند ساعت تا یک روز کامل است، چندین نفر سخنرانی می‌کنند و سایر افراد شرکت‌کننده نیز شنونده می‌باشند. ممکن است برای پرسش و پاسخ نیز زمانی در نظر گرفته شود.

۵ نکته برای عکاسی از رویداد

معمولاً عکاسی رویداد کار جذابی برای عکاس نیست. اما هنگامی که با شما برای عکاسی رویداد تماس می‌گیرند باید به چند نکته توجه کنید، جدا از اینکه رویداد در یک سالن بزرگ چند هزار نفری برگزار می‌شود یا در اتاق کنفرانس یک شرکت کوچک، توجه به این نکات به شما کمک زیادی می‌کند.

۱ لباس رسمی بپوشید. پوشش شما به گونه‌ای باشد که گویا یکی از اعضای جلسه هستید. اگرچه عکاسی با لباس راحت و غیررسمی ساده‌تر است، اما برای نگه‌داشتن شأن جلسه و احترام به سفارش‌دهنده با لباس رسمی در رویداد حاضر شوید.

۲ قبل از شروع مراسم عکاسی کنید. کمی زودتر در محل مورد نظر حاضر شوید و از زوایای مختلف عکاسی کنید، تا بهترین زوایا و نورپردازی را به دست آورید.
۳ به اندازه عکس بگیرید. در عکاسی زیاده‌روی نکنید، کم نیز عکس نگیرید. از افراد در حین سخنرانی عکاسی کنید. از مدعوین به حالت گزینشی (kandid photography) عکاسی کنید.

۴ هنگامی که جلسه پرسش و پاسخ است یا زمان غذا، از میهمانان در گروه‌های چند نفره عکاسی کنید. تقریباً ۳ یا ۵ عکس از هر گروه کافی است. مگر اینکه افراد ویژه‌ای باشند.

در جلسات پرسش و پاسخ از لنز بلند استفاده کنید. سریع عکاسی کنید و آرام باشید و حتی المقدور دور بایستید.

۵ فایل‌ها را به خوبی ویرایش کنید و سریع تحویل بدهید. معمولاً بیش از نیمی از عکس‌های یک رویداد زائد هستند. اما از آنجایی که از هر نفر و یا گروه چند عکس (۳ یا ۵) عکس گرفته‌اید به راحتی می‌توانید بهترین آن را انتخاب کنید. آنها را به خوبی ویرایش کنید و فایل‌ها را در زمان تعیین شده تحویل بدهید.

۱۰ نکته برای عکاسی از همایش

۱ باتری و کارت حافظه اضافه و کابل و شارژر به همراه داشته باشید. مطمئن شوید کیف حاوی این تجهیزات نزدیک به شما باشد تا هر لحظه که خواستید امکان دسترسی به آنها را داشته باشید.

۲ با حالت خودکار عکاسی نکنید. بهترین پیشنهاد عکاسی در حالت M است. زیرا امکان کنترل بیشتری به شما می‌دهد. می‌توانید فلاش، وایت‌بالانس، ایزو و گاهی عمق میدان و سرعت شاتر را نیز تنظیم کنید.

۳ عکس‌های معمولی بهترند. در کنفرانس جلب توجه نکنید. در نود درصد مواقع

افراد عکس‌های غیر رسمی را بیشتر دوست دارند تا عکس‌های ژست داده شده. آنها را در حالت طبیعی، راحت و زمانی که خودشان هستند عکاسی کنید (شکار لحظه‌ها). این‌گونه عکس‌ها روایت‌گرند. به صورت افراد خیلی نزدیک نشوید و منتظر لحظه مناسب بمانید تا بهترین نتیجه را بگیرید.

۴ به پس‌زمینه توجه کنید. در صورت نامطلوب بودن تغییر مکان بدهید و مجدداً قاب‌بندی کنید.

۵ سعی کنید از فلاش استفاده نکنید. بدین ترتیب، عکس‌های طبیعی‌تر و بهتری ثبت می‌شود.

۶ به نور دقت کنید. نور محیط را کنترل کنید. اگر زاویه تابش خوب نیست تغییر مکان دهید و مجدداً قاب‌بندی کنید.

۷ وایت‌بالانس را تنظیم کنید.

۸ تعداد عکس بیشتر بهتر است. حداقل سه عکس از هر فرد بگیرید. زیرا ممکن است پلک بزنند و یا نگاهشان به سمت دیگری باشد. با تکرار سریع چند عکس مطمئن شوید که به خواسته‌تان رسیده‌اید.

۹ کمتر زوم کنید. بیشتر حرکت کنید. از لنزهای زوم حتی‌المقدور استفاده نکنید و برای قاب تصویری مناسب حرکت کنید.

۱۰ از عکاسی لذت ببرید. عکس‌های بامزه و هنری بگیرید. از افراد در لحظه‌های ناب عکاسی کنید (شکار لحظه‌ها) و سعی کنید لحظات خوبی داشته باشید. فراموش نکنید که دوربین عکس نمی‌گیرد این شما هستید که عکاسی می‌کنید.

می‌توان با زبان ساده و استفاده از عکس و فیلم‌های آموزشی هنرجویان را به طور کلی با اخلاق حرفه‌ای در حرفه‌ها و مشاغل گوناگون آشنا کرد و سپس اخلاق حرفه‌ای مورد نظر در شغل و حرفه عکاسی را به آنان آموخت.

به طور مثال اگر هنرجویان بیاموزند که در هنگام کار با مخاطبین، خلق خوش داشته باشند، اولین تأثیر مثبت را بر روند انجام کار مشاهده خواهند کرد و به برقراری ارتباط مؤثر با مشتریان پرداخته‌اند.

همچنین هنرجویان باید بدانند که در دنیای عکاسی رعایت آداب اخلاقی، حریم شخصی، رفتار صمیمی و محترمانه، راستگویی و صداقت و نظم و ترتیب از اصول اولیه و کاربردی این حرفه است.

به خاطر داشته باشیم که آنچه را که برای خود نمی‌پسندیم برای دیگران نیز نخواهیم. شایستگی‌های غیرفنی که از آنها به عنوان مهارت‌های نرم نیز یاد می‌شود، در انجام همه امور و به ویژه در عکاسی از همایش‌ها و مراسم و مناسبت‌ها بسیار ضروری است، زیرا رعایت شایستگی‌های غیرفنی در پیشبرد اهداف عکاسان اثربخش خواهد بود.

نکته



هنرجویان پس از آموختن مهارت‌های لازم برای عکاسی در موقعیت‌های گوناگون، باید بتوانند مهارت روبه‌رو شدن با مسائل مالی، بستن قراردادهای کاری و رعایت قوانین حقوقی در قراردادها را نیز کسب کنند. آموختن این مهارت می‌تواند به آنها در آینده شغلیشان کمک کند تا از عهده این مهم برآمده و در مواجهه با مشکلات و ضروریات کار حرفه‌ای، راه‌حل‌های مناسب را انتخاب کنند.

اگرچه در دنیای حرفه‌ای برای انجام امور مالی و حقوقی، عکاسان و دست‌اندرکاران این حوزه، از مشاوران حقوقی و متخصصین امور مالی راهنمایی گرفته می‌شود اما در برخی موارد انجام این امور (یا بخشی از آن) به عهده عکاسان است.

۴- شیوه تدریس

پیشنهاد می‌شود در ابتدای آموزش با یک مقدمه تصویری شامل عکس‌هایی از مراسم مانند: برگزاری نماز جماعت در مدرسه، مراسم صبحگاهی، امتحانات و انتخابات دانش‌آموزی، مراسم روز دانش‌آموز، بزرگداشت مقام معلم، هفته وحدت، روز قدس، هفته کتاب، گرامیداشت ۲۲ بهمن، شب یلدا، روز جانباز، هفته دفاع مقدس و یا برخی همایش‌های ثبت شده در تقویم کشورمان مانند: همایش بین‌المللی فردوسی، بزرگداشت حافظ، همایش بین‌المللی نفت، گاز و انرژی و مانند آن را تهیه کرده و به هنرجویان داده شود تا ذهن آنان برای شروع و یادگیری و انجام فعالیت‌ها هدایت شود.

۵- نکات ایمنی و بهداشت

رعایت موارد ایمنی در فضاهای مورد عکس‌برداری مانند باغ، خیابان و...، ایمنی محیط عکاسی به لحاظ اتصالات الکتریکی

۶- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

مشاهده فرایند عکاسی - پرسش و پاسخ شفاهی - انجام ژورمان عکاسی - تحویل کارپوشه (آلبوم کار)

ارزشیابی شایستگی عکاسی همایش و رویدادها

شرح کار:

عکاسی از همایش‌ها و رویدادها، وقایع اجتماعی، فرهنگی، هنری و... با رعایت قوانین و مقررات و مبنای هنری عکاسی و ارائه آن به مشتری برابر استانداردهای خواسته شده

استاندارد عملکرد:

تهیه عکس از همایش‌ها و رویدادها با لوازم حرفه‌ای عکاسی، در محل برگزاری باتوجه به سفارش مشتری و براساس استانداردهای حرفه‌ای عکس همایش: پوشش کامل همایش و یا رویداد، ثبت فایل با فرمت Raw، تنوع کادر، انتخاب زاویه دید متناسب با اهداف همایش، رضایت مشتری

شاخص‌ها:

- ۱ تهیه عکس از همایش و رویدادها
- ۲ تنوع در کادر در راستای بیان اتفاقات مراسم
- ۳ پوشش کامل مراسم

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط:

زمان: ۳۰ دقیقه برای حداقل ۵ عکس

مکان: محل برگزاری همایش و یا رویداد

تجهیزات: لوازم عکس برداری حرفه‌ای، فلاش، انواع لنز

ابزار و تجهیزات:

دوربین عکاسی حرفه‌ای، فلاش، سه پایه، انواع لنز (نرمال - تله - واید)

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	پذیرش سفارش	۱	
۲	برنامه‌ریزی کردن برای عکاسی	۱	
۳	تهیه عکس	۲	
۴	ویرایش و چاپ عکس	۲	
۵			
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: اجتماعی بودن، مسئولیت‌پذیری، انتخاب و به کارگیری فناوری‌های مناسب، اخلاق حرفه‌ای، مدیریت و ...	۲	
	میانگین نمرات		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

نمونه جدول بودجه‌بندی: جشن‌ها و مراسم آیینی

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
۴	۴	تعریف و شناخت مفهوم مراسم آیینی و جشن‌های ملی، طبقه‌بندی مراسم به آیینی، مذهبی، ملی و... با نمایش عکس و فیلم	۲	عکاسی جشن‌ها و مراسم آیینی	جلسه ۱
۶	۲	انتخاب مناسبت‌های سال تحصیلی برای عکاسی و طبقه‌بندی آنها و تعیین گروه‌های عکاسی	۲	عکاسی جشن‌ها و مراسم آیینی	جلسه ۲
۸	-	عکاسی در محل تعیین شده	۲	عکاسی جشن‌ها و مراسم آیینی	جلسه ۳
۶	۲	ارائه عکس‌های گرفته شده در کارگاه و توضیح پیرامون آنها	۲	عکاسی جشن‌ها و مراسم آیینی	جلسه ۴
۸	-	عکاسی در محل‌های تعیین شده	۲	عکاسی جشن‌ها و مراسم آیینی	جلسه ۵
۸	-	ویرایش عکس‌ها و تهیه آلبوم عکس‌های مراسم	۲	عکاسی جشن‌ها و مراسم آیینی	جلسه ۶
۸	-	ارزشیابی پایانی به صورت ژورمان و یا بررسی کارپوشه‌ها	۲	عکاسی جشن‌ها و مراسم آیینی	جلسه ۷
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—

فصل دوم: عکاسی مجالس

جشن‌ها و مراسم آیینی

واحد یادگیری

۱- مقدمه

عکاسی از مراسم آیینی و جشن‌های مذهبی و ملی یکی از فعالیت‌های مستمر در حرفه عکاسی است. هنرجویان رشته فتو-گرافیک برای انجام فعالیت‌های مرتبط با این واحد یادگیری علاوه بر آموختن فنون عکاسی و کاربرد تجهیزات مورد نیاز آن، باید با آیین‌ها و مراسم و جشن‌ها آشنایی یافته و چگونگی عکاسی از این موقعیت‌ها را فرا بگیرند.

۲- مواد و تجهیزات

دوربین SLR، لنز فاصله کانونی بلند، سه پایه، لوازم نورپردازی (در حد جبران کمبود نور محیط)، رایانه، پرینتر، لوازم نورسنجی (شامل فلاش متر، نورسنج)، رایانه، لنزهای واید، نرمال، تله

۳- دانش افزایی

عدد راهنمای فلاش (Guide number)

عدد راهنمای فلاش عبارت است از مقدار قدرتی که فلاش در نوردهی به یک موضوع با حساسیت مشخص حسگر دوربین عکاسی که از فرمول زیر به دست می‌آید.

$$F.n \times d = G.n$$

$$F.n = \text{عدد دیافراگم}$$

$$d = \text{فاصله}$$

G.n هر فلاش عموماً در دفترچه راهنمای فلاش ذکر شده است.



از فرمول مشخص شده می‌توان برای محاسبه عدد دیافراگم نیز استفاده کرد.

$$\frac{G.n \times ISO}{d} = F.n$$

شاخص ژول در فلاش

عموماً قدرت فلاش‌های استودیویی را با ژول می‌سنجند. ژول عبارت است از $\frac{V \text{ (وات)}}{s \text{ (ثانیه)}}$

۴- شیوه تدریس

برای تدریس این فصل نمایش عکس‌های منتشر شده در مطبوعات و یا در فضای مجازی که مناسبت‌های گوناگون دارند بسیار ضروری است. عکس‌ها در کلاس نمایش داده می‌شوند و پس از توضیحات پیرامون آنها مانند نور، فضا، ترکیب‌بندی و... که در عکاسی از مناسبت‌ها و نمایش باید رعایت شوند و هنرجویان آنها در کارگاه به صورت گروهی درباره عکس‌های خودشان گفت‌وگو کنند. توصیه می‌شود که هنرآموزان چک لیست‌هایی را تهیه کنند (فهرست واری) از آنها کپی گرفته شود و سپس هنرجویان براساس فهرست واری کارهای خود را ارزشیابی کنند. خود ارزیابی به هنرجویان این مهارت را می‌دهد که کار خود را به صورت دقیق واری کنند و به نکات مهمی مانند کادر عکس‌ها، نور و ترکیب‌بندی عکس‌ها و... توجه بیشتری کنند و در جهت اصلاح آنها در نوبت‌های عکاسی بعدی بکوشند. همچنین در برخی موارد (مواردی که مجاز هستند) عکس‌ها را ویرایش و اصلاح کنند و سپس در پوشه خود قرار دهند.

ردیف	موضوع عکس	مکان و زمان عکس	کادربندی	نور	عکس
۱					
۲					
۳					
۴					

۵- نکات ایمنی و بهداشت

رعایت موارد ایمنی در فضاهای مورد عکس برداری مانند باغ، خیابان و...، ایمنی محیط عکاسی به لحاظ اتصالات الکتریکی

۶- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

پرسش و پاسخ‌های شفاهی در کارگاه، مشاهده فرایند انجام کار با دوربین و ارزشیابی عملکرد به صورت ژورنال و یا کارپوشه نهایی و با استفاده از فهرست واریسی (چک لیست)

ارزشیابی شایستگی جشن‌ها و مراسم آئینی

شرح کار:

مهارت حضور در مراسم و جشن‌های آئینی، شناخت و درک مراسم و مناسبت آن به منظور عکس‌برداری صحیح و مناسب پوشش مراسم و جشن به وسیله تعداد عکس‌های خواسته شده.

استاندارد عملکرد:

تهیه عکس از جشن‌ها و مراسم آئینی در محل اجرای مراسم، با لوازم حرفه‌ای عکاسی با توجه به استانداردهای حرفه‌ای با شرایط: پوشش کامل جشن‌ها و مراسم، عکاسی با فرمت Raw و با وضوح و جزئیات، انتخاب کادرهای متناسب با شرایط و موضوع جشن، قابل قبول مشتری.

شاخص‌ها:

تهیه عکس از جشن‌ها و مراسم
تنوع در کادر در راستای بیان اتفاقات جشن‌ها و مراسم (تنوع در زوایای دید به طوری که تمام مراسم از زوایای گوناگون در عکس‌ها پوشش داده شود).

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط:

زمان: ۳۰ دقیقه برای حداقل ۵ عکس

مکان: مکان جشن یا مراسم آئینی

تجهیزات: لوازم نورپردازی، لوازم سنجش نور و لوازم عکس‌برداری

ابزار و تجهیزات:

دوربین SLR، لنز فاصله کانونی بلند، سه پایه، لوازم نورپردازی (در حد جبران کمبود نور محیط)، کامپیوتر، پرینتر، لوازم نورسنجی (شامل فلاش متر، نورسنج، رایانه، لنزهای واید، نرمال، تله

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	پذیرش سفارش	۱	
۲	آماده‌سازی محل عکاسی	۱	
۳	تهیه عکس	۲	
۴	ویرایش و چاپ عکس	۲	
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: اجتماعی بودن، مسئولیت‌پذیری، انتخاب و به کارگیری فناوری‌های مناسب اخلاق حرفه‌ای، مدیریت، توجه به نکات بهداشتی و ایمنی، دفع صحیح مواد مضر برای محیط زیست	۲	
	میانگین نمرات		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

نمونه جدول بودجه‌بندی: جست‌وجو و بایگانی عکس

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
۴	۴	آگاهی از اهمیت بایگانی عکس‌ها، جست‌وجوی عکس‌های بایگانی شده	۳	جست‌وجو و بایگانی عکس	جلسه ۱
۶	۲	مهارت کار با نرم‌افزارهای مدیریت تصاویر	۳	جست‌وجو و بایگانی عکس	جلسه ۲
۸	-	بایگانی عکس‌های انتخابی در محیط نرم‌افزار	۳	جست‌وجو و بایگانی عکس	جلسه ۳
۸		ژوژمان عکس‌های بایگانی شده و ارزشیابی	۳	جست‌وجو و بایگانی عکس	جلسه ۴
					جلسه ۵
					جلسه ۶
					جلسه ۷
					جلسه ۸
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—

فصل سوم: طراحی آلبوم

واحد یادگیری

جست و جو و بایگانی عکس

۱- مقدمه

امروزه با توجه به حجم بالای تصاویر و فایل‌های دیجیتال، اهمیت یک بایگانی منظم بسیار بیشتر شده است. هنرجویان در این فصل می‌آموزند چگونه عکس‌های خود را بایگانی و دسته‌بندی کنند و در زمان نیاز سریعاً به آنها دسترسی داشته باشند.

۲- مواد و تجهیزات

رایانه و نرم‌افزارهای مربوط
با توجه به اینکه بخش زیادی از این درس به صورت عملی و کارگاهی برگزار می‌شود، برای هر دو هنرجو یک سیستم رایانه در نظر گرفته شود.

۳- دانش افزایی

اهمیت نظم در زندگی
اهمیت نظم در بایگانی
توانایی انتقال عکس‌ها به رایانه و پشتیبان‌گیری
توانایی انتخاب کلمات کلیدی برای هر عکس
توانایی افزودن کلمات کلیدی به تصاویر در محیط ویندوز
توانایی کار با نرم‌افزار مدیریت فایل‌ها
توانایی انتخاب و دسته‌بندی عکس‌ها
توانایی پیدا کردن عکس مورد نظر

اهمیت بایگانی

ابتدا درباره اهمیت آرشيو، نظم و تفکر سیستمی در امور مختلف با هنرجویان صحبت کنید. اهمیت نظم در زندگی آن قدر بالاست که حضرت علی علیه السلام در آخرین جمله وصیتشان، مسلمانان را به رعایت نظم در امور توصیه می کنند. می توانید از بایگانی های مختلف از جمله کتابخانه ها، بایگانی پرونده های هنرجویان در مدرسه و... نام ببرید. در این مرحله می توانید هنرجویان را به بایگانی مدرسه ببرید و از مسئول آنجا بخواهید که روش بایگانی و پیدا کردن یک پرونده را به هنرجویان توضیح دهد. همین موضوع را به آرشيو عکس تعمیم دهید.

سپس در مورد آرشيو عکس صحبت کنید و از هنرجویان بپرسید: اگر قصد پیدا کردن یک عکس مثلاً مربوط به شب یلداي دو سال پیش را داشته باشید چگونه آن را پیدا می کنید؟

همچنین درباره آرشيو عکس در روزنامه ها، خبرگزاری ها، آلبوم های عکاسی و... صحبت کنید که چگونه به راحتی یک عکس را از آرشيو پیدا می کنند و این به خاطر روش درست بایگانی است.

از هنرجویان بخواهید برای جلسه آینده تعداد ۲۰ فریم عکس با موضوعات متفاوت از روزنامه ها و مجلات قیچی کنند و با چند پاکت که با کاغذهای باطله درست کرده اند، با خود به کلاس بیاورند.

بایگانی عکس ها

اکنون که هنرجویان به اهمیت دسته بندی و آرشيو تصاویر پی برده اند از آنها بخواهید عکس های روزنامه ها و مجلات را که با خود آورده اند دسته بندی کنند و در پاکت های مختلف قرار دهند و روی هر پاکت موضوع عکس های درونش را یادداشت کنند. بهتر است به جای استفاده از پاکت های آماده، با تا و چسب زدن تعدادی کاغذ باطله، پاکت درست کرد. با صرفه جویی در مصرف کاغذ و استفاده دوباره از کاغذ، اهمیت احترام به محیط زیست را به هنرجویان گوشزد کنید.

از هنرجویان درباره روش دسته بندی عکس های دیجیتال در رایانه نظرسنجی کنید. نظرات هنرجویان را روی تخته بنویسید و درباره روش های مختلف پیشنهادی مزایا و معایب هریک را توضیح دهید؛ روش هایی مانند قراردادن عکس های با موضوعات مشابه در یک پوشه، نام گذاری هر عکس با موضوع آن عکس، نام گذاری پوشه ها با تاریخ عکاسی، نام گذاری پوشه ها با تاریخ و موضوع و... .

قراردادن عکس‌های با موضوعات مشابه در یک پوشه: ممکن است یک عکس شامل چند موضوع باشد و باید آن را در چند پوشه قرار داد و این کار حجم زیادی از هارددیسک را می‌گیرد.

نام‌گذاری هر عکس با موضوع آن عکس: نمی‌توان تمام موضوعات یک عکس را در نام آن آورد. این کار علاوه بر این که وقت‌گیر است باعث طولانی‌شدن نام عکس‌ها می‌شود. نام‌گذاری پوشه‌ها با تاریخ و موضوع عکاسی باعث نظم عکس‌ها می‌شود ولی برای توصیف تمامی موضوعات عکس‌های داخل پوشه باید از روش مناسب‌تری استفاده کرد. درباره metadata در فایل‌های دیجیتال صحبت کنید و از آنها بخواهید با راست‌کلیک کردن روی تصاویر مختلفی که خودشان عکاسی کرده‌اند اطلاعات دوربین، تاریخ و زمان عکاسی، اطلاعات نوردهی و... را کنترل کنند. (دقت کنید همواره نسبت به اهمیت تنظیم درست تاریخ و ساعت دوربین هنرجویان تأکید کنید و نحوه تنظیم آن در دوربین را به آنها آموزش دهید).

یکی از مفاهیمی که اکثر هنرجویان امروزه با آن آشنا هستند مفهوم هشتگ # است. در شبکه‌های اجتماعی با استفاده از این علامت، می‌توان برای مطالب و تصاویر خود کلمات کلیدی قرار داد که با کلیک کردن عنوان هر هشتگ تمامی مطالب و عکس‌های مربوط به آن عنوان را می‌توان فراخواند. برای کار عملی از هنرجویان بخواهید یک پوشه از عکس‌های خود را به روشی که در کتاب آموزش داده شده برچسب‌گذاری کنند. (ویندوز به جای واژه keyword از واژه tag استفاده می‌کند).

یکی از مسائل مهمی که در این بخش باید به آن بسیار پرداخت؛ پیدا کردن کلمات کلیدی مناسب برای هر عکس است. کلمات کلیدی باید به گونه‌ای باشند که کاملاً آن عکس را توصیف کنند و هر زمان که نیاز بود، بتوان با جست‌وجوی آن کلمات به عکس‌های مورد نظر دسترسی پیدا کرد. این اطلاعات می‌تواند مکان عکاسی، موضوع عکس، شاخه عکاسی، نام افراد در عکس، رنگ غالب عکس، حسی که عکس منتقل می‌کند و... باشد.

افزودن تگ به تصاویر توسط ویندوز را با هنرجویان تمرین کنید. از آنها بخواهید فایل‌هایی با فرمت‌های مختلف را باز کنند و امکان افزودن تگ برای آنها را بررسی کنند. در ویندوز فقط به برخی فایل‌ها می‌توان tag اضافه کرد. مثلاً فایل‌های jpeg، Docx، و... .

پس از افزودن تگ به عکس‌ها، روش پیدا کردن یک عکس با کلمه کلیدی مشخص را تمرین کنید. برای پیدا کردن یک فایل با استفاده از برچسب‌ها باید در گزینه search ویندوز که با دکمه‌های میان‌بر Ctrl+F هم فعال می‌شود تایپ کنیم:

برچسب مورد نظر: tags - ۵

نرم افزارهای مدیریت تصاویر

درباره اهمیت عکاسی با فرمت Raw صحبت کنید و مزیت‌های آن نسبت به عکاسی با فرمت jpg را به هنرجویان گوشزد کنید. می‌توانید یک فایل Raw را در برنامه Adobe Camera Raw باز کنید و گسترهٔ ویرایش‌هایی که می‌توانید انجام دهید را نشان دهید. در این مرحله لازم نیست ویرایش فایل خام آموزش داده شود. سعی کنید کاملاً به نرم‌افزار مسلط باشید و با ویرایش درست، تصویر را کاملاً بهبود ببخشید.

می‌توانید از فیلم‌های آموزشی کوتاه استفاده کنید تا هنرجویان به این نکته پی‌ببرند اگر با فرمت خام عکاسی کنند مزیت‌های زیادی نصیبشان می‌شود که در حالت jpg این امکانات را ندارند. فقط دقت کنید که این مرحله فقط به منظور آشنایی با امکانات ویرایشی است و به هنرجویان بگویید که در جلسات بعد ویرایش تصاویر را یاد می‌گیرید.

در منوی دوربین نحوهٔ تنظیم فرمت تصویر به Raw را به آنها نشان دهید و از آنها بخواهید که با این فرمت عکاسی کنند و فایل‌ها را به کامپیوتر انتقال دهند و ببینند پسوند فایل‌ها چیست. در جدول زیر برخی پسوندهای فایل‌های Raw دوربین‌های مختلف آورده شده است.

فرمت فایل خام	دوربین
.CR۲	Canon
.NEF	Nikon
.RAF	Fuji
.SR۲	Sony
.SRW	Samsung
.ORF	Olympus

مدیریت تصاویر با نرم افزار Adobe Bridge

نرم افزار Adobe Bridge را باز کنید و قسمت های مختلف آن را معرفی کنید و با استفاده از آن، تعدادی عکس را از کارت حافظه به رایانه منتقل کنید. از هنرجویان بخواهید با این نرم افزار فایل های دوربینشان را به رایانه منتقل کنند و گزینه های مختلف پنجره را بررسی کنند.

توضیح کوتاهی درباره فرمت DNG بدهید و از آنها بخواهید برای جلسه آینده درباره آن تحقیق کنند و مطلب کوتاهی بنویسند.

DNG فرمت استاندارد فایل خام است که شرکت Adobe معرفی کرده است و با تمامی ورژن های Adobe Camera RAW قابل ادیت است.

بررسی کنید که هنرجویان بتوانند فایل های خام دوربین خود را به وسیله ACR باز کنند. اگر با پیغام خطا مواجه شدند به دلیل پایین بودن ورژن ACR است. آخرین ورژن ACR را دانلود کنید و نحوه نصب آن را به هنرجویان آموزش دهید تا مشکلی در باز کردن فایل های خام نداشته باشند.

افزودن کلمات کلیدی به عکس ها را با نرم افزار Adobe Bridge تمرین کنید. هنرجو باید بتواند عکس های خود را برای مقاصد مختلف از جمله ارائه در کلاس، طراحی آلبوم و... انتخاب کند. هنگامی که عکسی از هنرجو را رد یا تأیید می کنید دلایل خود را نیز بیان کنید تا به مرور زمان بتواند خودش از بین عکس ها دست به انتخاب بزند. عکس های منتخب باید از نظر نور، فوکوس، رنگ، کادر و موضوع بررسی شوند. با اینکه تأکید می کنیم تا حد امکان هنگام عکاسی همه موارد را با دقت انجام دهیم ولی ایرادات جزئی که امکان ویرایش آنها در نرم افزار وجود دارد را به هنرجویان گوشزد کنید و روش تصحیح آنها را آموزش دهید. یک عکس خوب را که به خاطر اندکی ایراد در نورسنجی یا وایت بالانس غلط می توان با ویرایش فایل خام تصحیح کرد، کنار نگذارید.

به هنرجویان آموزش دهید که به عکس های خود ستاره و برچسب های رنگی اختصاص دهند.

روش جست و جو در آرشیو

هدف از یک بایگانی منظم، سهولت پیدا کردن یک عکس است. هنرجویان را ترغیب کنید که تمام عکس هایی که برای پروژه های مختلف عکاسی می کنند را به شیوه هایی که در این فصل آموخته اند، آرشیو کنند.

با توجه به پروژه هایی که هنرجویان در طول ترم عکاسی کرده اند، از آنها بخواهید بین عکس های خود جست و جو کنند و عکس هایی با شرایط مشخص را پیدا کنند.

۵- نکات ایمنی و بهداشت

مراقبت در برابر اتصالات برقی در کارگاه - رعایت فاصله مناسب از مانیتور در زمان استفاده طولانی از رایانه به منظور مراقبت از چشم - انجام حرکات نرمشی در هر ۴۰ دقیقه کار با رایانه.

۶- شیوه ارزشیابی اهداف توانمندسازی

ارزیابی عملکرد هنرجو در سایت رایانه هنگام ویرایش و بایگانی کردن عکس‌ها با توجه به نکات گفته شده و رعایت آنها انجام می‌شود. تحویل پوشه‌های بایگانی شده در رایانه با توجه به نکات گفته شده در روز ارزشیابی.

ارزشیابی شایستگی جست و جو و بایگانی عکس

<p>شرح کار: مهارت بایگانی عکس‌ها در رایانه با رعایت اصول کاربردی و توانایی جست‌وجو و پیدا کردن عکس‌های بایگانی شده</p>																																			
<p>استاندارد عملکرد: انتخاب عکس‌ها و بایگانی آنها به وسیله رایانه و گرفتن خروجی براساس اهداف و سفارش مشتری شاخص‌ها:</p> <p>1 انتخاب تعدادی عکس از حافظه به رایانه و حذف عکس‌های اضافه (عکس‌های ضعیف و غیر قابل چاپ) کنترل فایل به لحاظ ویروس 2 دسته‌بندی تصاویر به نسبت زمان - مکان - موضوع به وسیله نرم‌افزار بایگانی عکس 3 استفاده از نرم‌افزار بایگانی عکس و جدا کردن یک عکس از روی زمان، مکان و یا موضوع 4 اصلاح و ویرایش عکس انتخاب شده (در حد تنظیم نور، رنگ و حذف زوائد) یا برش و کراپ کردن عکس</p>																																			
<p>شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات: شرایط: زمان: ۳۰ دقیقه مکان: سایت رایانه یا آتلیه عکاسی تجهیزات: رایانه، (نرم‌افزار ویرایش عکس P.S / نرم‌افزارهای بایگانی عکس) ابزار و تجهیزات: رایانه، نرم‌افزار بایگانی عکس، فایل عکس</p>																																			
<p>معیار شایستگی:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>مرحله کار</th> <th>حداقل نمره قبولی از ۳</th> <th>نمره هنرجو</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>انتقال فایل عکس به رایانه</td> <td>۱</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>دسته‌بندی عکس‌ها براساس زمان، و موضوع</td> <td>۲</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>انتخاب عکس</td> <td>۲</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مسئولیت‌پذیری، درستکاری، مراقبت در برابر اتصالات برق در رایانه و ...</td> <td>۲</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>میانگین نمرات</td> <td></td> <td>*</td> </tr> </tbody> </table> <p>* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.</p>				ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو	۱	انتقال فایل عکس به رایانه	۱		۲	دسته‌بندی عکس‌ها براساس زمان، و موضوع	۲		۳	انتخاب عکس	۲		۴				۵					شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مسئولیت‌پذیری، درستکاری، مراقبت در برابر اتصالات برق در رایانه و ...	۲			میانگین نمرات		*
ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو																																
۱	انتقال فایل عکس به رایانه	۱																																	
۲	دسته‌بندی عکس‌ها براساس زمان، و موضوع	۲																																	
۳	انتخاب عکس	۲																																	
۴																																			
۵																																			
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست‌محیطی و نگرش: مسئولیت‌پذیری، درستکاری، مراقبت در برابر اتصالات برق در رایانه و ...	۲																																	
	میانگین نمرات		*																																

نمونه جدول بودجه‌بندی: طراحی آلبوم دیجیتال

زمان		رئوس محتوا	فصل	واحد یادگیری	جلسه
عملی	نظری				
۴	۴	ویرایش تصاویر و عکس‌های آرشیوی و اهمیت تهیه آلبوم عکس	۳	طراحی آلبوم دیجیتال	جلسه ۱
۶	۲	شناخت عناصر بصری در عکس و تجزیه و تحلیل عکس‌ها	۳	طراحی آلبوم دیجیتال	جلسه ۲
۸	-	طراحی آلبوم عکس، ژورمان، ارزشیابی	۳	طراحی آلبوم دیجیتال	جلسه ۳
					جلسه ۴
					جلسه ۵
					جلسه ۶
					جلسه ۷
					جلسه ۸
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—
					—